

KARTA KURSU

Biologia eksperymentalna i środowiskowa

Nazwa	Entomologia Sądowa
Nazwa w j. ang.	Forensic Entomology

Koordynator	Dr Andrzej Górz	Zespół dydaktyczny
		Dr Andrzej Górz
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest:

- zapoznanie studentów z modelem sukcesji owadów na zwłokach
- zapoznanie studentów z metodami szacowania daty zgonu na podstawie materiału entomologicznego, oraz czynników modyfikujących tempo rozwoju owadów na zwłokach kręgowców w tym człowieka.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 rozpoznaje rzędy, rodziny i wybrane gatunki owadów związane z rozkładem ludzkich zwłok	.W 15
	W02 charakteryzuje funkcję owadów w rozkładzie zwłok kręgowców (w tym człowieka)	
	W03 wie o zmienności tempa rozwoju osobniczego owadów w zależności od temperatury środowiska	
	W04 wskazuje adekwatne do okoliczności metody szacowania daty zgonu z zastosowaniem dowodów entomologicznych	
	W05 Zna metody stosowane w badaniach fauny bezkręgowej i tworzenia zbiorów dokumentacyjnych	

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
	U01 identyfikuje rzędy, rodziny i wybrane gatunki owadów związane z rozkładem ludzkich zwłok U02 wykorzystuje metody jakościowe i ilościowe do oceny materiału entomologicznego U05 potrafi: pobierać materiał entomologiczny do ekspertyz medyczno-sądowych. U06 definiuje hipotezy naukowe oparte na logicznym rozumowaniu oraz interpretuje dane a na ich podstawie wyciąga poprawne wnioski.	U01 U04

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01. Umiejętność współdziałania w zespole K02 Zdolność do samodzielnego i odpowiedzialnego wykonywania zadań.	K03

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	5	10										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wycieczka terenowa, dyskusja, pokaz, pogadanka, zajęcia laboratoryjne

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01					X		X	X	X				
U01					X		X	X					
U04								X	X				
K03					X		X		X				

Kryteria oceny	• Czynny udział w zajęciach (30%) • Praca pisemna przygotowana wraz z pokazem multimedialnym (70%)
----------------	---

Uwagi	• Wykład – obecność obowiązkowa – kontrola na każdym wykładzie • Ćwiczenia – obecność obowiązkowa – kontrola na każdym ćwiczeniu.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Historia rozwoju entomologii sądowej na świecie i w Polsce 2. Stawonogi występujące na zwłokach 3. Czynniki wpływające na faunę zwłok 4. Metody entomologiczne wykorzystywane do odtwarzania czasu zgonu zwłok „świeżych” 5. Metody entomologiczne wykorzystywane do odtwarzania czasu zgonu zwłok „starych” 6. Metody zbierania, konserwacji i hodowli owadów stwierdzanych na zwłokach.

Wykaz literatury podstawowej

1. Kaczorowska Elżbieta, Draber-Mońko Agnieszka, 2010: Wprowadzenie do entomologii sądowej. Wydawnictwo UG, Grańsk 2010. 2. Rafał Skowronek, Czesław Chowaniec, 2010: Polska entomologia sądowa – rys historyczny, stan obecny i perspektywy na przyszłość. ARCH. MED. SĄD. KRYM., 2010, LX, 55-58. 3. Kaczorowska E., Pieśniak D., Szczerkowska Z.: Entomologiczne metody określania czasu śmierci. Arch. Med. Sąd. Krym., 2002, 52(2-3), 305-312. 4. Matuszewski Sz., Bajerlein D., Konwerski Sz., Szpila K.: Entomologia sądowa w Polsce. Wiad. entomol, 2008, 27, 49-52. 5. Żydek L., Barzdo M., Michalski M., Meissner E., Berent J.: Część I. Wykorzystanie metod entomologicznych do oceny czasu zgonu – opis przypadków. Arch. Med. Sąd. Krym., 2007, 57(3), 347-350. 6. Matuszewski Sz.: Katalog owadów przydatnych do ustalania czasu śmierci w lasach

- Polski. Część 1: Wprowadzenie. Problemy Kryminalistyki, 2010, 267, 5-17
7. Matuszewski Sz., Szpila K.: Katalog owadów przydatnych do ustalania czasu śmierci w lasach Polski. Część 2: Muchówki (Insecta: Diptera). Problemy Kryminalistyki, 2010, 268, 26-38.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Kaczorowska E., Pieśniak D., Szczerkowska Z.: Wykorzystanie metod entomologicznych w próbach określenia daty zgonu – opis przypadków. Arch. Med. Sąd. Krym., 2004, 54(2-3), 169-176.
2. Kaczorowska E.: Zbieranie i hodowanie owadów nekrofagicznych, istotnych w odtwarzaniu daty śmierci. Arch. Med. Sąd. Krym., 2002, 52(2-3), 305-312
3. Barzdo M., Żydek L., Michalski M., Meissner E., Berent J.: Część II. Wykorzystanie metod entomologicznych do oceny czasu zgonu – opis przypadków. Arch. Med. Sąd. Krym., 2007, 57(3), 347-350.
4. Pawłowski J. 1955. Zbieranie i preparowanie owadów. PWRiL. Warszawa
5. Falinowski A. Techniki zbioru, utrwalania i konserwacji zwierząt
6. Szymon Owczarkiewicz, Klaudia Szczygieł, Andrzej Gór. 2015. Sukces ja nekro filnych chrząszczy na zwłokach kury domowej (*Gallus ga llus dom esticus*) z dwóch typów hodowli. Episteme, Nr.27,2015, t.1.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	5
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	2
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	3
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1